

VILKO POPULIACIJOS APSKAITOS PAGAL PĒDSAKUS METODIKA

1. Vilko populiacijos apskaita pagal pėdsakus (toliau – apskaita) atliekama skaičiuojant vilko pėdsakus sniege.
2. Apskaitos laikas nustatomas vasario–kovo mėnesiais, esant nuolatinei, naujai sniego dangai.
3. Apskaita kartojama du kartus, kas trys – keturios dienos.
4. Apskaitos dieną būtina derinti tik tarp bloko viduje esančių miškų urėdijų. Vilko populiacijos apskaitos pagal pėdsakus vykdymo blokai pateikti Vilko populiacijos apskaitos pagal pėdsakus metodikos 1 paveikslėlyje.

1 pav. Vilko populiacijos apskaitos pagal pėdsakus vykdymo blokai

5. Apskaitos duomenys registruojami apskaitos metu Vilko populiacijos apskaitos pagal pėdsakus anketoje (4 priedas) ir žemėlapyje, vilkų pėdsakai fotografuojami.
6. Vilko populiacijos apskaitos pagal pėdsakus anketa pildoma pėdsakų radimo vietų žymėjimo žemėlapyje metu:
 - 6.1. stulpelyje „Nr.“ įrašomas pėdsako aptikimo vietos numeris. Šis numeris turi sutapti su numeriu žemėlapyje;
 - 6.2. stulpelyje „Individų skaičius“ – vilkų individų skaičius, nustatytas pagal pėdsakus sniege;
 - 6.3. stulpelyje „Kvartalo Nr.“ – miško kvartalo, kuriame rasti pėdsakai, numeris. Jei rasta ant ribos, tai nurodomas miško kvartalas į kurį vilkas nuėjo;
 - 6.4. stulpelyje „Šviežumas“ – ar pėdsakai švieži (iki paros senumo), ar seni;
 - 6.5. stulpelyje „Kokybė“ – rastų vilkų pėdsakų kokybė: ryškūs, neryškūs, tačiau neabejotinai atpažinti, arba abejotini;
 - 6.6. stulpelyje „Pastabos“ – bet kokia kita svarbi informacija apie aptiktus pėdsakus (jauniklius, šalia rastas plėšrūno grobio liekanas ir kita);

6.7. net ir neaptikus vilko pėdsakų, būtina grąžinti formą su užpildytais 7 girininkijos kontaktais, oro sąlygų charakteristikos duomenimis ir pastabose parašyti „Nerasta“.

7. Vilko populiacijos apskaitos pagal pėdsakus anketos pildymo pavyzdys pateiktas 2 paveikslėlyje.

<i>Miškėnų miškų urėdija, Girėnų girininkija</i> (miškų urėdijos ir girininkijos pavadinimas)					
VILKO POPULIACIJOS APSKAITOS PAGAL PĖDSAKUS ANKETA					
Oro sąlygų charakteristika (užpildyti ir/ar reikiamus pabraukti)					
2014-02-27, Oro temperatūra:-3..... °C. Sniego storis:3-6..... cm. (apskaitos data)					
Paskutinį kartą snigo: .. <i>vasario</i> .. mėn. ...25. dieną / prieš .. val. / sninga apskaitos metu.					
Aptikti ir atpažinti pėdsakai					
Nr.	Individų skaičius	Kvartalo Nr.	Šviežumas (švieži/ seni)	Kokybė (ryškūs/ neryškūs/ abejotini)	Pastabos
N1	3	5	švieži	ryškūs	Pasekiau apie 100 m. Radau išsiskyrimą į 3.
N2	1	13	seni	neryškūs	
N3	2	32	švieži	ryškūs	Sekiau apie 200 m. Radau kelis išsiskyrimus į 2.
N4	2	33	švieži	ryškūs	Pėdsakai kurį laiką ėjo kvartaline linija
Komentarai ir pastebėjimai: šioje girininkijoje ir gretimoje girininkijoje nuolat laikosi 4 vilkų šeima					
Apskaitą atliko Girininkas (Pareigų pavadinimas)			(Parašas)		Vardenis Pavardenis (Vardas ir pavardė)

2 pav. Vilko populiacijos apskaitos pagal pėdsakus anketos pildymo pavyzdys.

8. Registruojant apskaitos duomenis žemėlapyje:

8.1. žymėjimai daromi tušinuku, parkeriu ar pieštuku (markeris nenaudotinas);

8.2. žemėlapio viršuje nurodomas VĮ miškų urėdijos, girininkijos pavadinimas ir apskaitos data;

8.3. nueitas maršrutas pažymimas ištisine linija;

8.4. vieta, kurioje rasti pėdsakai, žemėlapyje pažymima tašku. Šalia parašomas apibrauktas eilės numeris (numeruojama iš eilės: N1, N2, N3 ir t.t.). Numeriai suteiks galimybę susieti žemėlapi su anketa;

8.5. gyvūnų judėjimo kryptis nurodoma rodyklėmis. Šalia parašomas nustatytas individų skaičius (pavyzdžiui, 2 vilkai);

8.6. jei pėdsakai seni, tai skliausteliuose įrašoma „(Seni)“;

8.7. jei fotografuojama, tai susijusių nuotraukų numeriai parašomi tame pačiame žemėlapyje laisvesnėje vietoje. Su pėdsakų radimo vietomis susiejama naudojant numerius.

9. Vilkų pėdsakų registravimo žemėlapyje pavyzdys pateiktas 3 paveikslėlyje.

3 pav. Vilkų pėdsakų žymėjimo žemėlapyje pavyzdys.

10. Fotografuojant vilkų pėdsakus:

10.1. kiekvienoje pėdsakų radimo vietoje nufotografuojamas vienas pėdsakas (pėdą) ir visa pėdsakų eilė;

10.2. būtina nufotografuoti vilko pėdsakų eilės išsiskyrimo vietas;

10.3. pavienius pėdsakus fotografuoti tik su šalia pridėta liniuote (geriausia – medine, kuri yra gerai matoma sniege). Taip pat galima padėti liniuotę tarp pėdsakų eilėje, kad galima būtų išmatuoti žingsnį;

10.4. fotoaparato objektyvą fotografuojant laikyti tiesiai virš pėdsako stačiu kampu;

10.5. fotografuoti ryškiausius, aiškiausiai matomus pėdsakus;

10.6. nuotraukų numerius užrašyti žemėlapyje kaip pastabas.

11. Vilkų pėdsakų fotografavimo pavyzdžiai pateikti 4 paveikslėlyje.

Vienas pėdsakas (pėda)

Pėdsakų eilė

Pėdsakų eilės išsiskyrimas

4 pav. Vilkų pėdsakų fotografavimo pavyzdžiai.

12. Už apskaitos duomenų teisingumą ir pagrįstumą atsako girininkas arba kitas atsakingas apskaitos vykdytojas pasirašydamas anketas.

13. Apskaitos dieną patikrinama teritorija ir anketoje ir žemėlapyje pažymimi vilkų buvimo joje įrodymai – švieži, iki vienos paros senumo, vilkų pėdsakai bei jų radimo vietos. Būtina nurodyti vilkų skaičių. Rekomenduojama pasekti šviežiais pėdsakais iki vilkams išsiskiriant ir jų skaičių vertinti tokioje vietoje.

14. Jei snigo seniau, anketoje nurodomi ir senesni kaip vienos paros, tačiau akivaizdžiai atpažįstami pėdsakai.

15. Pėdsakų radimo vietoms nurodomas miško kvartalo numeris. Jei pėdsakų daug, radimo vietas (kvartalo numerį) galima papildomai surašyti kitoje lapo pusėje.

16. Plotų patikrinimą patariama pradėti nuo vietų, kur pagal ankstesnę patirtį tikimasi surasti vilkų pėdsakus.

17. Rekomenduojami tikrinimo maršrutai turi būti uždari, apskritimo, trikampio ar stačiakampio formos, nebūtinai sutampantys su miškų masyvo ar eiguvos ribomis. Maršruto ilgis 9–12 km.

18. Pirmąją patikrinimo dieną, jeigu vieta ir situacija tam tinkama, rastus pėdsakus reikia užtrinti. Antrojo patikrinimo metu pažymimi tik švieži pėdsakai.

19. Jeigu tikrinamoje teritorijoje vilkų pėdsakų apskaitos dieną nerasta, apie tai irgi įrašoma apskaitos anketoje.

20. Užpildytas anketas, žemėlapius ir nuotraukas apskaitų vykdytojai per 3 darbo dienas po antrosios patikrinimo dienos perduoda VĮ miškų urėdijoms, kurios per 10 darbo dienų jas pateikia Generalinei miškų urėdijai.

21. Apskaitos duomenis Generalinė miškų urėdija su apskaitą vykdžiusių institucijų atstovais pateikia Valstybinei miškų tarnybai apibendrinimui.

